

[Boligministeren.]

gere, er: der er steder, hvor denne omkostningsbestemte leje ikke er indført, nemlig i de frie områder, og der er steder, hvor man ikke betaler den i øjeblikket, og hvor beløbene er små, og de steder skal pengene jo også komme ind til afdrag og forrentning som til alle andre ændringer i boligmassen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om særlig indkomstskat m. v. [af Glistrup m. fl.].

(Lovforslag nr. 95. Fremsat 27/11 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Forslaget går ud på at ophæve loven om særlig indkomstskat med virkning fra og med indkomståret 1976. Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, har fremskridtspartiet flere gange tidligere fremsat forslag om ophævelse af loven om særlig indkomstskat uden at kunne vinde tilslutning til det.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres, at den nuværende økonomiske situation skulle skabe særlige forudsætninger for en gennemførelse af forslaget. Det kan jeg ikke være enig i. At en gennemførelse af forslaget skulle kunne reducere arbejdsløsheden, er et postulat, som forslagsstillerne skylder bevis for.

Det kan næppe forbavse forslagsstillerne, at jeg stadig ikke kan gå ind for forslaget. Jeg kan som begrundelse herfor henvise til de argumenter, som tidligere er fremført både af mig og af tidligere socialdemokratiske ordførere.

Jeg skal dog fremhæve, at jeg ikke mindst i den nuværende økonomiske situation vil finde det uforsvarligt, hvis staten skulle give afkald på et provenu på flere hundrede millioner kroner, uden at der er sikkerhed, ja, end ikke sandsynlighed for, at det i særlig grad vil føre til øget aktivitet i samfundet.

Jeg må afvise lovforslaget.

Kampmann (S):

Lovforslaget viser hr. Glistrups veneration for museumsstykker. Så vidt jeg kan se, er det en genganger, og besvarelsen bliver, således som ministeren også var inde på det, en gengangerbesvarelse.

Vi kan ikke gå ind for forslaget af 3 grunde. For det første har vi sluttet et forlig med venstre i sidste folketingsssamling om kapitalvindingsskatten, og det overholder vi naturligvis loyalt. For det andet kan vi ikke acceptere det provenutab, som forslaget vil give anledning til. For det tredje er vi tilhængere af, at der finder en beskatning sted af disse arbejdsfri indkomster. Det er ikke altid, det rammer med så meget og på de områder, som vi i og for sig er tilhængere af, men vi er i hvert fald ikke på nogen som helst måde tilhængere af at afskaffe den beskudne beskatning, der i dag finder sted.

Aksel Pedersen (V):

Forslaget er jo meget enkelt, som det er fremsat; det hviler jo på den påstand, at kapitalstigningen vil komme til at virke samfundsskadelig og fordyrende, hvis man pålægger kapitalvindingsskat. Der kan vel være ganske lidt om snakken, men det er nu først og fremmest det, man ønsker at give for en ejendom, som er afgørende for, hvor langt prisen kan presses. Jeg tvivler på, at begrundelsen som sådan kan holde.

I septemberforliget indgår, at regeringen i denne samling er pligtig til at fremsætte et forslag om lempelse af flere af områderne om særlig indkomstskat i byerhvervene, og det er jo klart, at med det pålæg til ministeriet må der være rimelig grund til at antage, at der vil blive et flertal for disse forslag.

Hertil kommer i øvrigt, som også hr. Kampmann var inde på det, at vi har et forlig med socialdemokratiet om kapitalvindingsskatten, og det føler vi os bundet af.

Så grelt som skatteforslaget her er fremsat, kan venstre ikke være med.

Ove Jensen (FP):

Noget af det mest tåbelige, folketinget endnu har foretaget sig, var, da det omkring 1960 vedtog loven om den særlige indkomstskat. Det er utroligt, at der dengang kunne skabes et flertal for at indføre denne skat, men det er endnu mere utroligt, at der endnu ikke kan skaffes et flertal for at ophæve den igen, efter at der nu i flere år næsten daglig er påvist eksempler på lovens samfundsskadelige virkninger, der resulterer i øget arbejdsløshed, mindre eksportværdi af både landbrugs- og industrivarer, altså en forværring af de store problemer, som findes i det danske samfund for øjeblikket.

Da loven blev vedtaget, var man vel ikke klar over, at den ville få så mange uheldige virkninger, men nu ved man det i hvert fald, og så burde ansvarlige politikere også være indstillet på at tage konsekvensen heraf og være villig til at ophæve loven, som det her er foreslået.

Er man da virkelig så bange for at indrømme, at det var en stor fejltagelse, at denne lov blev vedtaget? Ja, det er man åbenbart, i hvert fald fra socialdemokratiets og venstres side. Efter at have hørt hr. Kampmann og hr. Aksel Pedersen udtale sig imod dette lovforslag, må det altså konstateres, at landets største og næststørste parti ønsker at opretholde en lov, der, blot for at nævne enkelte eksempler, medfører, at omsætningen af landets faste ejendomme næsten er standset med det resultat, at landbruget efterhånden er blevet et gammelmandserhverv, fordi kapitalvindingskatten forhindrer den unge og veluddannede landmand i at blive selvstændig.

Ligeledes medfører loven, at værdien af den danske landbrugsekspert er alt for lille, fordi den animalske produktion falder i stedet for, som naturligt var, at stige med op til flere milliarder kroner årligt, hvilket helt automatisk ville ske, hvis de unge fik mulighed for at overtage landbrugsbedrifterne. De samme forhold gør sig i øvrigt gældende inden for byerhvervene.

Socialdemokratiet og venstre ønsker altså fortsat at føre en ungdomsfjendtlig politik, der forhindrer de veluddannede unge i at bruge deres uddannelse, en pensionistfjendtlig politik, der forhindrer de gamle og udslidte i at få en tryk tilværelse i deres alderdom, en politik, der tilsammen medfører, at

valutaindtjeningen begrænses mest muligt. Det er sørgeligt at konstatere, men det må vi jo tage til efterretning og så håbe på, at fornuften sejrer til sidst, også inden for socialdemokratiet og venstre.

De sidste ændringer i loven om særlig indkomstskat, der blev vedtaget den 16. maj i fjor, har overhovedet ikke løst problemerne, hverken for landbruget eller for byerhvervene. Der bliver vel aldrig holdt en generalforsamling i en landboforening, uden at formanden i sin beretning peger på kapitalvindingskattens urimeligheder.

Der er i dag ca. 3.000 unge landmænd, der er interesseret i at købe en gård, men da der ingen gårde er til salg på grund af kapitalvindingskatten, går mange af disse landmænd over i andet erhverv, og det medfører helt automatisk et fald i landbrugsproduktionen og landbrugseksperten, fordi de gamle og udslidte landmænd, der i dag sidder på gårdene, ikke længere magter at passe en besætning.

Landbruget er i dag inde i en kritisk periode. Den animalske produktion falder, og det er derfor lige det rette tidspunkt at give landbrugserhvervet den saltvandsindsprøjtning, som en ophævelse af kapitalvindingskatten vil være, og noget nettoproventutab bliver der ikke tale om. Så jeg kan på mit partis vegne kun anbefale forslaget til en hurtig vedtagelse.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg har ringe tiltro til, at det lykkes denne gang, for det går vel nok ligesom den 13. november 1974 og den 6. marts 1975, da fremskridtspartiet fremsatte et lovforslag af lignende art, hvor det blev afvist af alle andre. Det radikale venstre kan heller ikke denne gang støtte forslaget.

Måtte jeg sige om den tillid, der har været udtalt til, at den rettelse, der er kommet i loven om kapitalvindingskatten, skulle have rettet virkelig op på de skader, der uomtvisteligt ligger, at jeg ikke deler opfattelsen. Det forslag, som jeg skitserede i sin tid, og hvor man tog hensyn til kroneforringelsen, burde være gennemført.

Stetter (KF):

I modsætning til den socialdemokratiske ordfører, hr. Kampmann, finder den konser-

[Støtter.]

vative gruppe, at det er hensigtsmæssigt, at dette forslag genfremsættes.

Loven har nogle urimelige og uretfærdige virkninger, som er til skade for det samlede erhvervsliv og dermed for samfundet og for de mange arbejdsløse. Loven virker simpelt hen ofte som en skat på inflation.

Jeg gør igen opmærksom på, at tilsigtede kapitalgevinster eller, om man vil, rene spekulationsgevinster beskattes som almindelig indkomst. Jeg gør også opmærksom på, at udskudt skat, fremkommet på grund af foretagne afskrivninger og henlæggelser, forfalder til betaling ved salg, likvidation eller overdragelse.

Enhver, der kender til disse spørgsmål i praksis, ved, at samfundet i forvejen beskattes så hårdt med skatter og afgifter, at mange virksomheder og bedrifter ikke kan overleve. Oven i dette har vi så denne kapitalvindingsskat, der medfører, at landmænd, at håndværkere, at forretningsfolk, som af den ene eller den anden grund må afvikle eller afhænde deres virksomhed, skal betale store beløb til det offentlige. Der bliver ikke meget tilbage til at skabe nye arbejdspladser for. Ministeren må forstå, at dette her er et rent praktisk spørgsmål. Hvis en forretningsmand skal afhænde sin virksomhed af den ene eller den anden grund, så bliver der ikke meget tilbage til, at den samme forretningsmand kan skabe nye arbejdspladser.

For de ældre, ja, der bliver jo ofte ikke så meget tilbage, at de pågældende efter måske et langt livs slid kan få til udbetaling selv på et lille parcelhus. Men det betyder jo også, at de pågældende landmænd ofte må blive på deres bedrifter langt ud over det tidspunkt, som er rimeligt.

Jeg ønsker ikke, at fortjeneste ved salg af privat ejendom skal inddrages under denne beskatning, men det virker direkte tragikomisk og aldeles fornuftstridigt, at man brandskatter fortjeneste ved salg af fast ejendom, når det drejer sig om erhvervs-ejendomme, men når der er tale om privatejendomme, så fritager man minsandten for denne beskatning. Det er og bliver en erhvervsuvenlig lov, denne her.

Vi har tidligere påpeget, at særlig beskatning af fortjeneste ved salg af aktier virker urimelig. Vi havde for nogle år siden en be-

skatningsprocent på 20; den blev forhøjet til 30, til 40, og nu er den for 1973 altså oppe på 50 pct. Det er en hård og aldeles usmidig formuestigningsafgift. Her er tale om, at værdistigningen ofte er begrundet i inflationen.

Vi førte dette synspunkt frem under septemberforliget, da det konservative folkeparti var med, og jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan det går med at få fremsat forslag om en lempelse i beskatning af fortjeneste ved salg af aktier.

Vi er klar over, at det ikke er muligt i dag at skaffe flertal for ophævelse af denne urimelige lovgivning, men vi håber, det er muligt at afbøde de værste virkninger af den ved forskellige lempelser.

Ømann (SF):

Dette forslag er vel først og fremmest genfremsat for at genere forligspartierne omkring den sidste ændring af lov om særlig indkomstskat, genere de konservative, genere partiet venstre og genere også socialdemokraterne, som jo har et højst tvetydigt standpunkt til beskatning af de arbejdsfri indkomster. Derfor fortjener det i og for sig ikke nogen alvorlig debat; det er et rent taktisk forslag.

Men jeg synes dog alligevel, det skal markeres, at fremskridtpartiet gør sig til talsmand for, at den lille flig af beskatning vi har tilbage på en lille del af de arbejdsfri indkomster, skal afskaffes. Det er jo interessant, set i forhold til det billede, som fremskridtpartiet gerne vil tegne af sig selv som et arbejderparti.

Det er et stort økonomisk problem, der foreligger her. Det fortjente i og for sig opmærksomhed. Jeg er da enig i det, der står i bemærkningerne til forslaget, at den gældende lov er sørgelig, og at den er et helvede at administrere på grund af alle de ændringer, der er sket i loven, på grund af alle de slankninger, der er sket af loven gennem tiderne. Men der er jo alligevel noget sært i, at hr. Glistrup kan tillade sig at fremsætte forslag om afskaffelse, fordi det jo netop er en dokumentation af forligspartiernes, de andre partiers, svaghed over for hele dette fundamentale spørgsmål.

Loven, som den er nu, er jo et figenblad, man holder op. Man siger, man har denne lille lov, som giver et provenu på 600-700

[Ømann.]

mill. kr., og det er jo ingenting i den store skattesammenhæng og slet ingenting i forhold til de værdier, der indhøstes i form af arbejdsfri indkomster. Så siger man: ja men vi går så ind for at beskatte arbejdsfri indkomster, i særdeleshed de meget slemme fortjenester. Det er figenbladet. Der er intet provenu af det her. Der er en angst for at tage stilling til det store økonomiske spørgsmål, som i og for sig de to næste forslag, der skal behandles her, rejser, og det kan ikke nytte noget, man i længden lukker øjnene for disse fundamentale økonomiske spørgsmål, hvis vi skal bygge et moderne industrisamfund op.

Jeg har tidligere haft et tilbud til venstre, som hele tiden siger, at det er forkert at lægge skat på produktionsafhændelser, når man ikke gør det på andre ejendomme. Så har jeg sagt til dem: ja men herregud, vi kan lempe skatten ved afhændelse af produktionsvejendomme, herunder landbrugsvejendomme, hvis I til gengæld vil være med til den retfærdighedshandling, det er at inddrage de arbejdsfri gevinster på ejendomme i det hele taget. Men det vil man ikke, det tør man ikke, selv om man kender spørgsmålets overordnede økonomiske karakter.

Jeg kan da selvfølgelig ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse, det er ganske klart, men jeg synes alligevel, at det giver anledning til at skille fårene fra bukkene i dette spørgsmål: hvem vil, at de arbejdsfri indkomster skal være skattefri, og hvem vil, at de skal inddrages til det samfund, som de rettelig tilhører?

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig straks sige, at vi fra kristeligt folkepartis side er positivt indstillet over for lovforslagets intentioner, idet vi noterer, at den nuværende lov har uheldige virkninger for de almindelige ejendomshandler i almindelighed, og i særdeleshed da for generationsskiftet.

Det er med til at nedsætte produktionen, og vi må jo også notere i dette land, at inden for landbruget er bl. a. den animalske produktion gået ned de sidste år. Hvorfor det? Selvfølgelig fordi, eller i hvert fald en medvirkende årsag er, at generationsskiftet ikke finder sted i normalt omfang. Det er da

klart, at jo ældre man bliver, jo vanskeligere kan man opretholde en stor produktion, men går over til den almindelige vegetabiliske produktion, fordi den er lettere, og de byrder, man har, når man bliver ældre, på ejendommen, gør det muligt, at man kan leve af en vegetabilisk produktion.

Så kan ministeren jo påstå, så længe han vil, at det ikke har indflydelse på beskæftigelsen, men enhver produktion i dette land har, når den går nedad, indflydelse på beskæftigelsen. Når produktionen går ned, går beskæftigelsen selvfølgelig også ned. Jo større animalsk produktion vi har i dette land, jo større beskæftigelse har vi, og jo større valutaintjening får vi. Altså må man sige, at loven som sådan vil have en uheldig indvirkning såvel på arbejdssituationen som på vores valutariske indtjening. Det har man jo fra mangfoldige sider i denne sal også noteret sig, også fra venstre, som har indgået et forlig med socialdemokratiet netop om loven om særlig indkomstskat. Og det skal da indrømmes dem, at dette forlig, de fik sidste år, denne lov, man derved fik gennemført, er bedre end det, vi havde før.

Det, man stadig væk gør med kapitalvindingsskatten, i alt fald inden for visse områder, er at beskutte inflationen og ikke den reelle kapitaldannelse. Og jeg må her notere, at der er sammenhæng mellem den almindelige særlige indkomstskat og så det, vi kalder frigørelsesafgiften. Her er kapitaldannelse, som jeg har sagt mangfoldige gange, men det ønsker man ikke at røre ved. Det kan måske være et andet klientel, man her rører ved, for her er det 40 pct. af de første 200.000 kr. og 60 pct. af de sidste, medens man beskatter den almindelige inflationsgevinst ude omkring i landdistrikterne og mangfoldige andre steder med 75 pct. Det, der sådan set ville være rimeligt, var, at man udvidede frigørelsesafgiften og fjernede den særlige indkomstskat, sådan at vi beskatter de reelle kapitalstigninger i samfundet.

Dette med de arbejdsfri indkomster kan man jo altid diskutere. Hvad er arbejdsfri indkomst? Er det arbejdsfri indkomst, at en ejendom stiger, fordi inflationen stiger? Det er simpelt hen bare en almindelig ajourføring af det, man i sin tid gav for ejendommen, hverken mere eller mindre. Så kan man selvfølgelig komme med al den snak

[Arne Bjerregaard.]

om inflationen og det, man har lånt osv. Det rager i alt fald ikke staten; det er ikke den, der mister noget; men derimod obligationsejerne, de, som har lånt til dem, som har købt. Det kan i alt fald ikke rage staten. Staten har ikke tabt en pind på dette.

Hvis man i alt fald vil fastholde et kapitalistisk system i dette samfund, så er man nødt til at tilgodese, at kapitalen nødvendigvis må være dér, hvor man skal producere. Hvis man hiver kapitalen ud her, ja, så må man nødvendigvis hylde det socialistiske system, for så bliver der ikke andet end staten til at finansiere, hvad de enkelte mennesker skal foretage sig ude i erhvervslivet.

Vel, vi er som sagt positive over for forslaget intentioner, men vi erkender også, at ministeren har lovet, at han ville fremsætte lovforslag om lempelse inden for byerhvervene med hensyn til særlig indkomst, og det ville vi da gerne se, inden vi går videre med dette lovforslag.

Endvidere må vi sige, at vi ikke regner med, at man kan ophæve loven om særlig indkomstskat, men vi regner også med, at fremskridtspartiet vil være villigt til at drøfte en yderligere lempelse af den særlige indkomstbeskatning, sådan at vi i alt fald kan undgå en del af den almindelige inflationsbeskatning, som bliver så forherliget af mange, men som er til gavn for de få og til ulykke for så mange i dette samfund, både arbejdsmæssigt, kapitalmæssigt osv.

Lad mig til slut sige: det samfund, som udsuger kapitalen af sit erhvervsliv, har kun én vej i fremtiden, og det er selvfølgelig det socialistiske samfund.

Knud Jespersen (DKP):

Ja, hvis det var filosofi, den sidste ordfører frembragte, så var det en overordentlig interessant betragtning. Der er naturligvis en sammenhæng mellem alt i denne verden, selv imellem kristeligt folkeparti og så nogle gudløse kommunistiske opfattelser, men i denne sag tror jeg nok der mest var anti-kristne opfattelser, fordi denne udtryksmåde, at hvis man vil bevare et kapitalistisk samfundssystem, så skal man også tilgodese kapitalens interesser, indebærer, at det i alt fald kun kan ske på bekostning af de mange og til de fås fordel. Derom er der sagt meget både på den ene og den anden led.

Jeg vil kun sige lidt om det lovforslag, der ligger, idet jeg vil erindre mig, hvad der er fremført af smukke betragtninger om nødvendigheden af generationsskiftemulighederne. Dem vil jeg erindre mig til det næste punkt, hvor man får alle betingelser for at imødekomme sådanne ønsker.

Hvad angår selve forslaget, så kan vi ligesom tidligere ikke medvirke til det. Det hænger i høj grad sammen med, at man har lettet kapitalgevinstskatterne så voldsomt. Det gjorde man jo sidst i det forlig af 9. maj 1975, hvor socialdemokratiet indgik på en række betragtninger, der i virkeligheden var venstres opfattelse. Dér halverede man faktisk kapitalvindingsskatten. Det betød — og jeg tror, for at skatteministeren ikke skal glemme det, at jeg hellere må nævne det — at Bregentved gods fik 3,7 mill. kr. af det samvirke, der var mellem socialdemokratiet og venstre, i lettelse over en årrække, fra 1965 til 1974. Det betød, at en middelstor vestjysk gård fik skattelettelse på 54.600 kr. i den samme periode, og så kunne skatteministeren jo passende tage statistikken op og se, hvad lønmodtagerne har fået i denne forbindelse.

Men hvis nu filosofien var rigtig, at bare man ikke har nogen kapitalvindingsskat, så falder priserne på landbrugsejendomme, ja, så er det virkeligheden, der modsætter sig en sådan teori. For i virkeligheden ligger det sådan, at priserne på landbrugsejendomme nu er 70 pct. over den 15. alm. vurdering, og det på trods af, at man har halveret kapitalvindingsskatten.

Vi kan som sagt ikke medvirke til et sådant forslag. Det vil ikke have nogen beskæftigelsesfremmende og endnu mindre nogen demokratiske perspektiver.

Så har vi kigget lidt for fælles synders skyld på, hvad der står i slutningen af bemærkningerne. Det er vistnok den mest ejendommelige form for matematik, der nogen sinde er lagt frem, for dér siger forslagsstillerne: „Sættes jordskatten ned med f. eks. 20.000 kr., stiger kapitalvindingen måske med 180.000 kr. Under ligningsmyndighedernes behandling øges disse 180.000 kr. let til måske 260.000 kr. . . .“ Det er altså så fantastisk, at forslagsstillerne faktisk burde forklare, hvordan man når til disse forbavsende resultater. Og så går man videre og siger: „ . . . at beskatningsprocenten

[Knud Jespersen.]

bliver 75. Af den foran omtalte kapitalvinding på 180.000 kr. bliver der altså en ekstraskat på nu 195.000 kr.“ Forslagsstillerne må have os undskyldt. Dette kræver da vist ikke en dokumentation, for det er umuligt, men en sandsynliggørelse af, hvordan man når frem til sådanne luftige påstande.

Vi så gerne, at dette lovforslag ikke var fremsat, og vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at det ikke skal blive vedtaget.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg føler mig specielt tilkaldt af hr. Ømanns efterlysning af nogen, der ville gå imod skat på arbejdsfri indkomst. Det vil jeg gerne gøre. Ikke fordi jeg ikke kunne tænke mig at lave skat på arbejdsfri indkomst, hvis der blot var den mindste sandsynlighed for, at man med rimelighed kunne fastslå, hvad der var arbejdsfri indkomst, men at lægge skat på noget, hvor man ikke ved, hvor meget af det der er inflation, og hvor meget der ikke er inflation, det betragter jeg som noget, man simpelt hen skal lade være med, for ellers kommer man uvægerlig til i individuelle tilfælde at ramme helt forkert, og det er jo altså også det, massevis af eksempler viser at man har gjort.

Jeg er jo en af dem, der har gjort hele løbet med. Jeg har medansvaret for den oprindelige skrappe kapitalvindingsafgift, og det skal jeg ikke fragå. Jeg troede, at her var der et område, hvor man kunne råde bod på mange af de uretfærdigheder, som indkomstskatten i øvrigt byder på. Det har jeg for længst opgivet. Man har oven på indkomstskattens almindelige urimeligheder, de, der ligger i hele systemet, bygget ekstra urimeligheder op, og kapitalvindingsafgiften er blevet en af de værste, en af dem, der virkelig rammer fuldstændig i flæng.

Den ene grund til, at jeg går imod nu og derfor støtter det lovforslag, der ligger, er simpelt hen den, at man er på fuldstændig gyngende grund, når man skal afgøre, hvad det er man skal beskatte med ikke en 2-3 pct. eller med nogle få procent, men med en høj procent. Den anden er det ideologiske sludder rent ud sagt, som danner begrundelsen, nemlig arbejdsfri indkomst. Alle disse argumenter, der osrer langt væk af gul misundelse, af klassehad, og jeg ved ikke hvad. Alt det, der hører tiden omkring første ver-

denskrig til, det skal vi stadig væk arbejde i skyggen af. Det er helt urimeligt.

Derfor mener jeg, at det som et led i de almindelige bestræbelser for at få ryddet op i skattejungen, og hvor vi især sætter ind på at bearbejde indkomstskatten, fordi den er det store, den er det altomfattende, er vigtigt, at man gør noget, sådan som mit parti har gjort det med hensyn til ejendoms-skatter og forskellige andre ting, selskabs-skatter. Formueskatten kommer man også til at kigge på, ikke fordi det i sig selv gør noget, om folk med formue betaler skat, men fordi de kommer til at betale skat helt vilkårligt og helt urimeligt. På samme måde her.

Jeg kan kun ønske, at man under det udvalgsarbejde, der bliver resultatet af det forslag, der er fremsat nu, skaffer flertal for i hvert fald nogle små forbedringer og så i øvrigt holder gryden i kog, for så er der ikke tvivl om, at der ikke går mange år, førend denne lov om kapitalvindingsafgift går samme vej, som loven om grundstignings-skyld og forskelligt andet gik for en halv snes år siden. Det er udviklingen, og den kan hæmmes, men standses kan den ikke.

Wihjelm (VS):

VS er naturligvis imod et forslag som det, der ligger her. Vi mener, at det er den modsatte vej, man skal gå, altså i retning af at inddrage flere områder af arbejdsfri indkomster under beskatning.

Jeg vil da godt sige, at for så vidt giver jeg hr. Stetter ret i hans påvisning af, at der er selvmodsigelser, der er inkonsekvenser i måden, man rammer disse forskellige kapitalgevinster på, alt efter om de fremstår af erhvervsjendomme eller af private ejendomme, eller hvordan det formelt viser sig på papiret. At disse behandles forskelligt, er for så vidt ulogisk. Men jeg vil da godt også tilføje, at det er der jo en anden løsning på end den, hr. Stetter åbenbart var tilhænger af, en anden løsning, der inddrager begge kategorier, noget, som hr. Stetter vil få mulighed for at forholde sig positivt til ved de sidste to sager, der er til behandling her i dag.

Kristeligt folkepartis ordfører var usædvanlig klart inde på, at dette er betingelsen for at bevare det kapitalistiske system. Jeg synes sådan set, at det er al ære værd, at det

[Wilhjelms.]

bliver sagt så klart, og jeg synes også, at kristeligt folkeparti skulle gøre det i valgkampen og ved andre af den slags lejligheder. Jeg er for så vidt ikke helt uenig, det er betingelsen. Så kan man spørge, om man kan lide det eller ej, men det er nok betingelsen, og det behøver kristeligt folkeparti ikke at begrænse til lige præcis det lille område, der er tale om her. Men kristeligt folkeparti kunne sige helt generelt, at det er betingelsen og derfor også forklaringen på, at man har afskrivningsreglerne, at man har nulindtægterne, at man har alle de dér ting, som man ind imellem ved andre højtidelige lejligheder foregiver at ville bekæmpe. Det er præcis de samme betingelser, som hr. Arne Bjerregaard her fik til at munde ud i, at det simpelt hen er nødvendigt for at sikre den kapitaldannelse, som er betingelsen, hvis man er tilhænger af det kapitalistiske system.

Den vurdering kan jeg sådan set ikke være så forfærdelig uenig i, og så er det altså bare spørgsmålet: synes man, at man vil bevare dette system på disse betingelser?

I øvrigt har jeg også, hvad angår forslaget her, mest hæftet mig ved bemærkningerne, måske ikke så meget den allersidste del af det, som hr. Knud Jespersen var inde på, om, hvordan ligningsmyndighederne skulle gå hen og meget væsentligt forhøje en konstateret kapitalvinding. Men selv den første del af det synes jeg nok er interessant, hvor forslagsstillerne, fremskridtspartiet altså, fuldstændig korrekt beskriver, hvordan en mindske af jordskatten på f. eks. 20.000 kr. vil føre til en kapitalvinding af en størrelsesorden på 180.000 kr.

Vi er helt enige i den vurdering. Vi har sagt det mange gange før, og vi synes, det er udmærket, at fremskridtspartiet siger det, de har måske også sagt det før. Men vi synes ikke, det kun skal siges, når man er ude på at pille ved lov om særlig indkomstskat. Vi synes også, det skal siges, når man ved andre lejligheder — og det har man jo også været for ganske nylig — er ude på at mindske disse ejendomsskatter. Vi skal huske at trække det frem igen over for fremskridtspartiet, næste gang de kommer enten med egne forslag eller med støtte til andres forslag om at mindske ejendomsbeskatningen, trække deres eget regnestykke her frem og

visse, hvad det fører til af massive kapitalgevinster.

Tange (FP):

I de fleste tilfælde, hvor der skal betales særlig indkomstskat, er det jo tilfælde, hvor en erhvervsdrivende opgiver sin virksomhed, det være sig en fabrikationsvirksomhed eller et landbrug, for at gå over til at blive pensionist, og det er altså de beløb, han har sparet op igennem årene i virksomheden, han nu skal bruge i sin pensionisttilværelse. Derfor er det urimeligt, at man i virkeligheden ud over et vist beløb, som man kan få med uden at skulle betale særlig indkomstskat, nærmest konfiskerer 75 pct. Det beskærer i høj grad de erhvervsdrivendes muligheder for at få en pensionisttilværelse, som står i forhold til, hvad der bydes de offentligt ansatte. De offentligt ansatte har jo pensionsordninger, som ikke beskattes som særlig indkomst.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at en kontorchefs pension pr. 1. april 1960 androg 19.786 kr. 50 øre årligt. Den 1. april 1975 var den samme pension steget årligt til 87.328 kr. 08 øre. Derhos har den offentligt ansatte den store fordel, at der af kapitalværdien af disse pensioner ikke skal betales formueskat. Den er fuldstændig fritaget for formueskat. Dertil har han endvidere den store fordel, at medens han er pensionist, stiger pensionen samtidig med pengeforringelsen. Den fordel har den erhvervsdrivende ikke, der har et fast beløb, som han har fået ved sin erhvervsvirksomheds afhændelse. Han har ikke den mulighed, at hans pension kan stige. Den bliver nærmest faldende, efterhånden som han må spise sin kapital op.

Derfor er det for mig at se en helt urimelig forskel, der er mellem de liberale erhverv og de tilstande, der er inden for de offentligt ansatte, der i den grad har arbejdsfri indtægter ved de forhøjelser, der finder sted på grund af prisstigninger, i deres pensionsordninger. Det er jo kun mikroskopiske beløb, de selv har indbetalt til disse ordninger.

Jeg kan altså ikke se andet, end at man må se nærmere på disse pensionsordninger, såfremt man ønsker at opretholde denne særlige kapitalvindingskat for de liberale erhverv.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Kirsten Jacobsen*) (FP):

Må jeg som stedfortrædende ordfører for forslagsstillerne for det første have lov til at sige tak for de dog positive bemærkninger, der har været, og tak for den indstilling, der har været hos de partier, der ville støtte vores forslag eller i hvert fald dele deraf.

Når fremskridtspartiet igen har fremsat forslag om ophævelse af den særlige indkomstskat, så skyldes det mange ting, men det er i hvert fald ikke et udtryk for, at vi er på stemmefiskeri, eller at vi ønsker at spille tingets tid. Vi anser dette forslag for at kunne hjælpe på beskæftigelsen. Det kan godt ske, at ministeren ikke tror, det kan det, men så kunne ministeren jo for en gangs skyld prøve på at støtte vores forslag, så vi fik det gennemført, så ville ministeren i hvert fald få syn for sagn, for det er helt klart, at kapitalvindingsskatten hæmmer beskæftigelsen på mange leder og kanter foruden det, at den nedsætter produktionen.

Dernæst er loven om særlig indkomstskat ganske uforståelig både for teknikere og for almindelige mennesker, som skal rette sig efter loven. Desuden er den ændret i én lang uendelighed. Hver eneste gang, den er blevet ændret, så er den blevet både dårligere og mere uforståelig, samtidig med at den er blevet skærpet. Nu ved jeg godt, at venstres ordfører vil gå herop og sige, at sidste gang blev den i hvert fald ikke skærpet. Men lige så vel som venstres ordfører ville kunne finde tilfælde, hvor den var blevet lempet, så ville jeg kunne finde lige så mange tilfælde, hvor den var blevet skærpet med nøjagtig det samme forslag. Eftersom provenuet af den særlige indkomstskat er meget lavt, så er skaderne i hvert fald så meget desto større, og det er baggrunden for, at vi har fremsat dette forslag.

Må jeg blot tage frem de skader, det bevirker på byerhvervene, hvor man har særlig indkomstskat på goodwill. Tænk på den håndværksmester, som, fordi han vil starte i beskedne kår, begynder med en lille forretning og arbejder den op efterhånden. Han bliver stavnsbundet til den forretning, han kan ikke få nogen større virksomhed, hvor han kan ansætte nogle flere mennesker. En ophævelse ville også have skabt flere arbejdspladser, og det ville også have øget beskæftigelsen.

Der er andre ting, som er åbenbart urimelige, bl. a. — og dér tror jeg nok, at både venstres ordfører og kristeligt folkeparti og andre, som normalt siger, at de er liberale, skal tænke over det og høre efter — den arealgrænse, der findes, på 1.400 m². Det er ganske urimeligt, når man tænker på, hvilke grundkrav der efterhånden er rundt omkring i sommerhusområder.

Men det værste overhovedet i kapitalvindingsskatten er bestemmelsen med hensyn til forskelsværdien. Med de stigende jordvurderinger, vi har haft, vil der gå et meget, meget lille tidsrum, før ganske almindelige parcelhuse er pålagt kapitalvindingsskat, og hvem vil det ramme? Hvem er det, socialdemokratiet rammer med det? Er det de rige? Nej, det er nemlig de fattige. For hvem er det, der kun har et lille bitte hus, som vil blive ramt af den bestemmelse? Det er de mennesker med de små indtægter, som bare er så uheldige, at de tilfældigvis måske bor i hr. Erhard Jakobsens tidligere kommune, hvor de har høje grundværdier. Hvis de har et lille bitte hus på 100 m² derude, så vil de om ganske få år komme til at betale kapitalvindingsskat, hvis de sælger det hus.

Jeg ved ikke, om socialdemokratiet synes, det er rimeligt. Jeg finder det i hvert fald ganske horribelt. Der har været lavet statistikker, hvorefter 80 pct. af ganske almindelige parcelhuse inden 1980 ville blive ramt af kapitalvindingsskat, hvis ikke man ændrede de 50 pct. i forskelsværdi. Når ministeren ønsker en dokumentation, så kan jeg give ministeren et ganske enkelt eksempel, som jeg kender på min egen krop.

Jeg kender en mand, som skulle sælge en gård — det var et dødsbo — og den skulle overtages af en arving, som oven i købet fik lov til at overtage den på meget rimelige vilkår i forhold til vurderingssummen. Den tidligere ejer havde siddet med en indtægt på denne gård på en 40.000-50.000 kr., men når man bare regnede ud, hvad den nye ejers ydelse ville blive, så ville den blive imellem 200.000 og 225.000 kr. Så sagde man: ja men hvordan kan det da lade sig gøre, det kan han jo ikke sidde ved? Og ved ministeren, hvad landbrugskonsulentens svarede: jo, det kan han sagtens, det er kun et spørgsmål om at lade produktionen stige. Hvorfor var den ikke steget? Det kunne ikke betale sig for den gamle mand, han ville

[Kirsten Jacobsen.]

hellere blive siddende på en gældfri gård, og hvad sker der så? Man kunne forøge produktionen i hvert fald 4 gange. Kunne det ikke have skabt nogle arbejdspladser?

Så må jeg jo nok sige til venstres ordfører, hr. Aksel Pedersen, at det jo er beskæmmende for venstres vælgere at måtte sidde og høre på, at man har lavet et forlig med socialdemokratiet, der gør, at nu kan man altså ikke lave noget ved kapitalvindings-skatten mere. Vi må altså blot konstatere, at venstre har forlovet sig så meget med socialdemokratiet også i denne sag, at hele problematikken omkring kapitalvindings-skatten, som de har stået og lovet deres vælgere ved hvert eneste valg, vil man altså ikke gøre noget ved mere. Og det hjælper ikke noget, at man siger, at der kommer et forslag fra ministeren, som skal afhjælpe byerhvervenes problemer. Hvornår kommer det forslag? Hvordan kommer det til at se ud? Vil venstre virkelig stille sig tilfreds med et eller andet hult løfte fra socialdemokratiet? Jeg synes, den tillid, venstre har fået til socialdemokratiet, er beskæmmende.

Må jeg så til hr. Ømann og til hr. Wilhelm sige, at det er ideologisk pladder at stå heroppe og snakke om kapitalister og arbejdsfri indtægter. Hr. Erhard Jakobsen gjorde det ganske vist meget bedre end mig. Det er den rene religion for dem. Det er sådan, at hvis man ikke har nogen kapitalister, så har man ingen arbejdspladser, og hvis man ikke har nogen arbejdspladser, så har man heller ikke noget arbejde. Sådan er tingene altså bare. Og hvis I synes, I har en religiøs overbevisning om, at man ikke skal have kapitalister, ja men så skal man altså enten have, at staten overtager alle arbejdspladser, eller også må man bare acceptere, at sådan hænger tingene nu rent faktisk sammen.

Jeg må altså til slut konstatere, at vi ikke kan finde noget flertal herinde for at opheve kapitalvindingskatten. Så vil jeg gerne opfordre til, at man i udvalget samler sig om — i hvert fald de, som normalt siger, at de har en liberal indstilling til tingene, og her mener jeg også venstre — at vi fjerner de værste tidsler, der findes i denne lov. Det er for det første de gener, der er for byerhvervene, det er arealkravene, og det er forskelsværdien, for dér skal man gøre sig

klart, at det ikke varer ret lang tid, førend det vil ramme meget hårdere, end det gør nu, og det er vores pligt at forhindre det.

Ministerens for skatter og afgifter (*Svend Jakobsen*):

Oven på den sidste ordførers bemærkninger om alle de problemer, der knytter sig til at modtage kapitalgevinster, skal jeg ikke gøre nogen bemærkninger.

Jeg skal gratulere fremskridtspartiet. Jeg erkender, at det ikke har været spildt at genfremsætte lovforslaget. Vi oplevede jo her i dag, at hr. Erhard Jakobsen på centrum-demokraternes vegne gav tilslutning til forslaget i modsætning til de tidligere gange, vi har haft forslaget til behandling her. Her er altså et resultat af genfremsættelsen.

Jeg vil også godt sige til de ordførere, der har været inde på, at man jo kunne tage fat i nogle ting i loven om særlig indkomstskat, at det jo ikke er det, dette lovforslag sigter imod. Det er vel overhovedet et spørgsmål, om det er praktisk muligt med det foreliggende forslag at gennemføre ændringer af den karakter, som en række af ordførerne var inde på. Men jeg kan tilføje, at det vil der på anden måde blive lejlighed til, for jeg skal over for hr. Stetter bekræfte, at der i denne samling kommer et lovforslag om ændring af loven om særlig indkomstskat. De forslag, der vil være heri, vil sigte på de problemer, der knytter sig til byerhvervene.

Jeg kan sige om sagen, at jeg nedsatte en arbejdsgruppe kort efter, at septembersamlingen var sluttet, og denne arbejdsgruppe har fra en række organisationer udbedt sig deres erfaringer og deres synspunkter vedrørende lovrevisionen, og vi har bortset fra en enkelt organisation fået tilbagemelding. Vi arbejder altså med denne sag, og forslag vil blive fremsat i folketinget.

Jeg skal til hr. Arne Bjerregaard kun gøre en enkelt bemærkning. Jeg håber, at hr. Arne Bjerregaard vil læse sin ordførertale, når fortrykket kommer. Jeg vil også godt bede hr. Arne Bjerregaard om at vurdere den i sammenhæng med septemberforliget og de fælles aftaler, vi har heri.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig først sige til ministeren, at jeg har noteret mig septemberforliget. Jeg

[Arne Ejerregaard.]

sagde også til sidst, at selv om vi var positive over for dette forslag, måtte vi se, hvilket udspil der ville komme fra ministerens hånd om at ændre loven om særlig indkomstskat med hensyn til byerhvervene. Andet ligger der sådan set ikke i vores aftale på dette område. Det beder jeg også ministeren notere.

Hr. Knud Jespersen fremførte jo en del imod mig og sagde, at vi vil tjene kapitalinteresser. Jeg kan her kun gentage, at hvis man suger kapitalen ud fra det produktive erhverv, ja men så er det da klart, at så bliver der ingen til at producere mere, fordi der er brug for kapital. Når man så siger, at det at tjene kapitalinteresser — som det altid skal udlægges — er til gavn for de få og til skade for de mange, så må jeg dertil sige, at hvis man tjener kapitalinteresser på den måde, at det får indflydelse med hensyn til nye arbejdspladser, ja, så får man da selvfølgelig nye arbejdspladser. Og nye arbejdspladser vil da bevirke, at man får højere løn, det vil sige, at man får en højere produktion, det vil sige, at et stort flertal i samfundet vil få gavn netop af dette. Derfor er der ikke anden vej end at fastholde systemet enten som et privatkapitalistisk system eller som et system, hvor staten ejer hele kapitalen. Det er den konfrontation, man har her, det er hverken mere eller mindre, og hr. Wilhjelms har helt rigtigt opfattet, at her støder disse interesser imod hinanden.

Jeg er ikke tilhænger af det såkaldte socialistiske system, som vist kun fremføres af de få i denne sal.

Man kan jo — og det må jeg også bede hr. Knud Jespersen notere — se på de sovjet-russiske landbrug. Sovjetrusland har den bedste landbrugsjord i hele verden, men Sovjetrusland kan ikke engang brødføde sig selv. Hvorfor? Fordi man har inddraget jorden under statens domæne, så investeringsinteressen bliver særdeles dårlig og dyrkningsmetoderne bliver ringere, fordi man ikke har den private interesse.

Jeg skal da gerne give hr. Wilhjelms og andre ret i, at det er ubehageligt, at den menneskelige psyke er sådan. Jeg kunne i alt fald ønske mig den anderledes, men vi må nu engang tage hensyn til denne medmenneskelige mangel. Vi ønsker også medmenneskelig medleven, men da vi ikke kan

fremme den igennem dette, så ønsker vi i stedet for at sørge for, at den egocentriske indstilling, som findes hos et flertal i dette samfund, bliver til gavn for de fleste, netop ved at man sørger for: lad dem bare lægge guldæggene, vi skal nok sørge for på anden vis at pille guldæggene fra dem. Det er den måde, man må prøve at fordele goderne på i dette samfund, ikke ved at slagte den høne, som lægger guldæggene, som jeg har sagt så ofte.

Når hr. Wilhjelms prøver at sætte lighedstegn mellem afskrivninger og nulindtægter og så dette forslag, ja, så må jeg sige, at det er ganske inkommensurable størrelser; de har intet med hinanden at gøre. Vi har sagt, og det holder vi klart fast ved: inflationen vil vi ikke være med til at beskutte, fordi det ødelægger vort erhvervsliv. Men kapitaldannelser, som skyldes samfundet, vil vi gerne være med til at beskutte, og det skal jeg sige ved senere lejlighed i dag.

Lad mig så endelig sige til fru Kirsten Jacobsen vedrørende grundkravet om de 1.400 m², at der jo er den klausul, at der skal være en udstykningsmulighed, for at det kan komme til anvendelse, og det er der undertiden, men ikke altid. Med hensyn til forskelsværdien, ja, så har vi ved behandlingen af loven om kapitalvindingsskatten fremført dette argument, men vi fik ikke ørenlyd hos et flertal af folketingets partier.

Wilhjelms (VS):

Til fru Kirsten Jacobsen, som ikke mente, at denne verden og menneskeheden kunne bestå uden kapitalister, har jeg i og for sig ikke nogen bemærkninger.

Det er mere hr. Tanges angreb i en ny variant på de offentligt ansatte, der kalder mig frem. Vi fik at vide, at de offentligt ansattes pensionsordning i virkeligheden var en slags arbejdsfri indtægt. Jeg vil da gerne spørge, om hr. Tange kan anvise, hvordan man opnår en sådan pensionsordning hos det offentlige uden at have arbejdet hos det offentlige i en lang årrække.

Der var også tale om, at det måske især var inflationsreguleringen i denne pensionsordning, som faldt hr. Tange for brystet, og som gjorde, at det blev kaldt en arbejdsfri indtægt. Er det hr. Tange ukendt, at man forhandler øre for øre ved almindelige lønforhandlinger om denne pensionsordning,

[Wilhelm.]

om, hvordan den skal reguleres, at man har udførlige aktuarberegninger for, hvor meget den er værd, netop fordi den er indeksreguleret? At disse beregninger ikke bare er ud i den blå duft, men har en reel betydning, eftersom de anvendes, når man begrundet og udformer forskelsafløningen på tjenestemandsansatte og overenskomstansatte hos det offentlige? At der altså er tale om et ganske almindeligt lønkampresultat, som selvfølgelig har med lønarbejde at gøre? Hr. Tanges påstand om, at pensionsordninger for de offentligt ansatte skulle være arbejdsfri indtægter, er i mine øjne lige så meningsløs og lige så misvisende, som hvis han ville kalde den dyrtidsregulering, som lønarbejdere i øvrigt har tilkæmpet sig ved lønkampe, for en arbejdsfri indtægt.

I øvrigt til sidst til oplysning for hr. Tange, det er måske noget, der ikke er så velkendt i hans nærmeste omgangskreds: de allerfleste mennesker betaler dog skat, og ikke bare særlig indkomstskat, men rigtig indkomstskat både af deres pensionsordninger og af deres dyrtidsregulering.

Ove Jensen (FP):

Skatte- og afgiftsministeren nævnte i sit første indlæg, at det var et postulat, at forslaget vil reducere arbejdsløsheden.

Det er i hvert fald en kendsgerning, at landmænd under 35 år har en produktion, der er $2\frac{1}{2}$ gange så stor som de ældre landmænd. Det er ikke noget postulat. Det er også en kendsgerning, at hvis produktionen bliver forøget $2\frac{1}{2}$ gang, så skaber det en masse beskæftigelse, ikke alene i landbruget, men i alle disse følgevirkninger, der er til landbruget, slagterier, konservesfabrikker osv., og mange andre steder.

Der er kommet materiale fra forskellige kredse inden for landbruget, bl. a. landbougdommen, hvor man har regnet ud, at man sandsynligvis kunne forøge værdien af den danske landbrugseksport med op til 2 mia. kr., hvis man kunne få disse unge mennesker til at overtage gårdene. Det er heller ikke noget postulat. Derfor vil der sandsynligvis overhovedet ikke blive tale om noget nettoprovenutab ved at ophæve loven.

Hr. Ømann var inde på, at forslaget nok var fremsat for at genere forligspartierne, at det var et rent taktisk forslag.

Det er ikke korrekt. Forslaget er fremsat med den hensigt at afskaffe noget af den store arbejdsløshed, vi har, og få en bedre valutaindtjening.

Hr. Arne Bjerregaard var inde på, om vi var villige til at drøfte forskellige lempelser i denne lovgivning. Naturligvis er vi det. Det har vi netop bevist ved alle de ændringsforslag, vi stillede til SV-forliget i foråret.

Med hensyn til hr. Knud Jespersen, som ikke kunne forstå udregningen på side 2 i bemærkningerne, så kan jeg kun opfordre hr. Knud Jespersen til at læse disse bemærkninger igennem en gang mere. Det er helt rigtigt, som det er blevet sagt, at en lavere jordskat giver højere jordpriser og dermed en højere kapitalvinding. Vi har regnet her med en nedsættelse af jordskatterne på 20.000 kr., det vil give en højere kapitalvinding på 180.000 kr., som af de forskellige ligningsmyndigheder let kan forhøjes til 260.000 kr., fordi der, som det helt rigtigt står, regnes med for høje pantebrevskurser, og fordi man i nogle tilfælde forhøjer salgsprisen ved slægtshandler, ligesom der kan være andre forhold, der gør sig gældende. Og 75 pct. af de 260.000 kr., det er jo, som hr. Knud Jespersen også sikkert selv kan regne ud, 195.000 kr., som der står i bemærkningerne.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal ikke komme med mange bemærkninger til fru Kirsten Jacobsens indlæg på forslagsstillernes vegne, men jeg ønsker dog lige at sige, at med et moderne ikke-socialistisk vælfærdssamfund havde fru Kirsten Jacobsens betragtninger ikke meget at gøre; derimod passede de vel meget godt med et samfund som det, man havde i Storbritannien for femkvart århundrede siden. Det var et u hæmmet, utilsløret forsvar for, at den stærke skal have lov til at udnytte de svage. Jeg føler trang til at understrege, at et sådant samfund forhåbentlig ikke nogen sinde igen får en chance i Danmark.

Når jeg har bedt om ordet, så er det ikke så meget for at komme med disse betragtninger, som jeg håber det ikke kan overraske mange at jeg kan fremsætte på den radikale gruppes vegne, men det var derimod for at stille et spørgsmål til ministeren. Ministeren sagde, hvis jeg ikke har opfattet det forkert: der vil på anden måde blive lej-

[Bernhard Baunsgaard.]

lighed til at drøfte de problemer, ordførerne har rejst. Jeg gør opmærksom på, at jeg i hvert fald og, så vidt jeg har opfattet det, også andre ordførere bl. a. var inde på problemer med kapitalvindingsskat af fast ejendom, og derfor lyder mit spørgsmål: bliver der lejlighed til at drøfte reglerne for kapitalvindingsskat af fast ejendom i forbindelse med det forslag, ministeren fremsætter senere i denne samling? Ellers vil det nok være rimeligt, at andre påtager sig ulejligheden at udarbejde denne mulighed for at drøfte også disse faste ejendomes problemer.

Tange (FP):

Det forundrer mig, at hr. Wilhjelms ikke kan se, at der er tale om en arbejdsfri kapitalgevinst for de offentligt ansatte i forbindelse med deres pensionsordninger, når det vitterlig er sådan, at hvis vi sætter kapitaliseringsfaktoren f. eks. til 10, så ville kapitalværdien af en pension for en kontorchef pr. 1. april 1960 være 197.000 kr., medens kapitalværdien af den samme pension i dag ville være 873.000 kr. Jeg er selvfølgelig enig med hr. Wilhjelms i, at der er tale om en pengeforringelse i de mellemliggende år, men det er jo netop også det, der er tilfældet med de penge, folk får udbetalt, når de sælger deres ejendomme. Ejendommene er nok blevet mere værd, men de penge, de får udbetalt, er blevet langt mindre værd, og skal f. eks. én, der sælger en landbrugsejendom, i byen og købe et parcelhus, så er dette parcelhus jo også steget. Resultatet er mange gange, at en landmand simpelt hen ikke har råd til at sælge sin gård og købe eller bygge et parcelhus, og derfor bliver man boende på gården til sine dages ende.

Det er rigtigt, som det er fremført af fru Kirsten Jacobsen og hr. Ove Jensen, at det er med til at ødelægge produktionen i det danske landbrug. Vi kan blot se på den opstilling, vi har fået for kort tid siden i landbrugsministeriet, hvor vi ser en sammenligning mellem den hollandske eksport af landbrugsvarer og den danske eksport af landbrugsvarer. Det er jo rystende tal at se. Hvor Holland har forøget produktionen igennem de sidste 10 år med flere hundrede procent på visse områder, dér har Danmark en meget beskedent fremgang, og på mange

af områderne har man en direkte tilbagegang rent procentmæssigt.

Aksel Pedersen (V):

Hr. Ove Jensens kapitaliseringsberegninger er meget gode, og de er sikkert også rigtige — bare de ikke var så forkerte, som de var. Det at kapitalisere en sum og sige, at så vil gårdene blive så meget dyrere, det er pænt sagt, let indpakket — jeg må ikke sige vrøvl, men noget, der minder om det. Hvis man går frem på den måde, kan man selvfølgelig sagtens få nogle beregninger til at lyde både rigtige og overbevisende. Men det reelle er, at køberen er en faktor i den handel, som er lige så væsentlig som sælgeren, for han skal nemlig sige ja til handelen, og den handel siger han kun ja til, for så vidt han har nogen som helst tro på, at han er i stand til at forrente de penge, han sætter sig for.

Erhard Jakobsen (CD):

I de mange kloge ting, som skatteministeren havde at sige herfra, synes jeg, der var én ting, der var særdeles væsentlig, nemlig at skatteministeren sådan set lukker op for, at man nu kan drøfte det lovforslag, der skal udarbejdes senere. Det vil i og for sig også være rimeligt, når udvalget nu behandler dette lovforslag, at man netop tog sit udgangspunkt i de ønsker, der kommer frem ved den lejlighed.

Ministeren er formentlig ikke ubekendt med, at det er lige ved at være et flertal, der er mange bag ved dette. Jeg tvivler da ikke om — det siger jeg uden nogen art af polemik — at der i venstres folketingsgruppe ikke blot vil være megen sympati, men jeg er sikker på, at der vil være enstemmighed om, at det bliver nødvendigt meget snart at se på følgende punkter:

Punkt 1. Som ordføreren førte frem her, kan man ikke bevare en situation, hvor det forhold, at bygningerne ikke har nær så høj en værdi og ikke stiger så meget i værdi, som grunden gør, påfører ganske almindelige mennesker en kapitalvindingsafgift.

Punkt 2. Det kan da ikke være rimeligt, når folk flytter fra et hus til et andet, at de så skal betale skat af, at de flytter. Man må i hvert fald sige, at så længe man møder med skøde på ny ejendom, sådan at det, man gør, det er bare, at man vælger noget

[Erhard Jakobsen.]

andet — der er nogle, der tvinges til at flytte, der er landmænd, for hvem det simpelt hen svarer til, at en tjenestemand bliver forfremmet, man rykker fra én ejendomsstørrelse til en anden, eller når man bliver ældre, så rykker man fra en større til en mindre — det kan da ikke være noget, der gør, at man skal betale skat.

På disse punkter mener jeg at udvalget bør føre drøftelserne så langt frem, at man kan give ministeren den bedste inspiration til det forslag, som ministeren har lovet os skal komme senere.

Ministeren for skatter og afgifter (*Svend Jakobsen*):

Jeg kan sige til hr. Erhard Jakobsen, at når hr. Erhard Jakobsen i udvalgsarbejdet vil have disse ting belyst og den aktuelle situation omkring disse ting, så skal jeg være helt parat til at medvirke til at give de nødvendige oplysninger.

Jeg skal sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg ikke forventer, at der i det forslag, jeg fremsætter, vil være forslag til ændringer vedrørende reglerne om beskatning af fast ejendom, som vi jo indgående ændrede her i sommer. Men det rører jo ikke ved den omstændighed, at der er tradition for, at når et lovforslag er oppe til en betydelig revision af en række forskellige paragraffer, så er der mulighed for også at tage andre paragraffer i loven op.

Lidt anderledes stiller det sig vel, hvis det er et forslag af den karakter, som vi har til behandling i dag, som jo kun har det ene sigte: ophævelse af loven, og ikke har noget sigte med hensyn til at regulere eller forbedre på eksisterende lov.

Hr. Ove Jensen fortalte nu også i anden runde folketetinget — og jeg håber meget, man lyttede til højre side i salen — at dette at lette grundskatterne, ja, det er en gevinst til dem, der har ejendommene i dag, på to måder, dels fordi de slipper for disse grundskatter, og dels fordi de scorer gevinsten, den dag de sælger ejendommen, idet denne lettelse i driftsudgifterne kapitaliseres af de nuværende ejere. Det var et synspunkt, som nu bliver præciseret for anden gang, og det håber jeg der er mange der har noteret sig.

Der er ikke ret langt fra det synspunkt,

som jo må bygge på, at en ejendom altid sælges for det, den kan afkaste, og så til at gøre sig den overvejelse: hvad sker der, hvis man fjerner kapitalvindingsskatten? Sker der alene det, at de pantebreve, som de nuværende ejere tager med sig, bliver af nøjagtig samme størrelse, og at de nye, der kommer til, sidder med nøjagtig de samme udgifter? Bliver det ikke også i denne skatterelation sådan, at ejendommen til enhver tid kommer til at koste det, den kan afkaste? Det synes jeg også fremskridtspartiet skulle overveje, når det nu er nået til den anden erkendelse.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må stadig gøre ministeren opmærksom på, at det er ikke afkastningen, der begrundes ejendomsprisen. Det viser den almindelige udvikling klart. Så skulle ejendommene jo være faldet i 1973, men landbrugsejendommene i al fald steg særdeles pænt i denne periode. Det er altid omkostningsstigningerne, der bestemmer ejendomspriserne, og ikke andet.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Kirsten Jacobsen*) (FP):

Må jeg komme med et par bemærkninger til ministeren. Ministeren sagde, han havde ikke mange bemærkninger til mine udtalelser om, hvem der skulle modtage kapitalgevinster. Det er ikke et spørgsmål om at modtage kapitalgevinster. Det er et spørgsmål om at få inflationsdækning for den investering, man engang har gjort. Ministeren gjorde sig også nogle overvejelser og sagde, at han syntes, fremskridtspartiet burde gøre sig tanker om, hvad der skete, hvis man fjernede kapitalvindingsskatten. Det har vi sandelig gjort. Hvis man fjerner kapitalvindingsskatten, så sker der ikke det, ministeren troede, der sker nemlig det, at så bliver udbuddet af landbrugsejendomme større, end det er i øjeblikket, og ved et større udbud, så sker der en reduktion i prisen, for så bliver der flere om budet. Sådan er det i alle andre forhold, sådan er det også med hensyn til fast ejendom, og sådan har det altid været.

Hr. Aksel Pedersen siger, at når man skal sælge en landbrugsejendom, så har køberen jo også noget at skulle have sagt. Ja men

[Kirsten Jacobsen]

det har ofte været sådan, at der har været flere købere til de ejendomme, end der har været ejendomme til salg, og det tror jeg også hr. Aksel Pedersen ved.

Må jeg til sidst sige, at når vi nu i udvalget skal til at behandle dette forslag, så må det kunne lade sig gøre — også selv om ministeren nu tror det modsatte — i hvert fald at fjerne de værste dele af denne lovgivning og i hvert fald at fjerne den urimelighed, der ligger i, at man skal beskattes med særlig indkomstskat, hvis forskelsværdien er under 50 pct. af den samlede ejendomsværdi. For det er en skat på flytning, og tænk blot på et dødsfald, hvor enken bliver tvunget til at sælge, fordi hun ikke kan klare udgifterne. Hun skal derudover også betale kapitalvindingskat. Det kan da ikke være rimeligt, og det kan partier her i salen, som normalt har en liberal indstilling, da ikke være med til at pålægge disse mennesker.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne takke ministeren for det svar, han gav, at han mente, vi kunne drøfte også beskatningen af fast ejendom i forbindelse med det forslag om ændring af kapitalvindingskatten, som han vil fremsætte. Jeg kan naturligvis ikke vide, hvad der kommer til at stå i det, men når det fortrinsvis kommer til at dreje sig alene om byerhvervene, så er jeg bange for, at vi løber ind i det, som vi jo før er stødt på, nemlig ændringsforslag så omfattende og så indgribende, at de må afvises, fordi der, hvis vi gennemfører dem som ændringsforslag til et eller andet forslag, der principielt handler om noget andet, ikke sikres de tre behandlinger, som grundloven foreskriver. Jeg er enig med ministeren i, at naturligvis kan vi ikke tage tilfældige ting op og drøfte i forbindelse med fremskridtspartiets forslag, såsom dette med forskelsværdien, for så fik vi jo kun to behandlinger i folketingssalen, og der skal tre til.

Men måtte jeg stille ministeren et spørgsmål til. Jeg forstod på ministeren — og jeg vil gerne retledes, hvis jeg ikke har ret — at ministeren ikke agter at komme frem med de nye principper, der for et år siden var tale om i forbindelse med kapitalvindingskat.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg antydede det før, men jeg skal gerne sige det direkte, at jeg forventer ikke, at der i det forslag, jeg fremsætter, er forslag, der vedrører omsætningen af fast ejendom.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja men så er det klart, at vi ikke kan komme til at drøfte de problemer, som jeg gerne vil have drøftet. Jeg forstod også på ministeren her, at der ikke kommer de nye principper frem, f. eks. vedrørende dette med, som det er sagt så klart heroppefra, at man fortsat vil beskatte inflationen af fast ejendom.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tinglysning af kapitalværdistigninger på jord og faste ejendomme som en offentlig prioritet [af Knud Jespersen m. fl.].

(Lovforslag nr. 70. Fremsat 12/11 75).

Tredje næstformand (Erlendsson):

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om inddragning af værdistigninger på jord [af Ømann m. fl.].

(Lovforslag nr. 118. Fremsat 5/12 75).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Det af hr. Knud Jespersen m. fl. fremsatte lovforslag går i korte træk ud på, at der af al fast ejendom skal svares en afgift